ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 25. června 2010

o provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže a volně žijících ptáků v členských státech

(oznámeno pod číslem K(2010) 4190)

(Text s významem pro EHP)

(2010/367/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 90/425/EHS ze dne 26. června 1990 o veterinárních a zootechnických kontrolách v obchodu s některými živými zvířaty a produkty uvnitř Společenství s cílem dotvoření vnitřního trhu [1], a zejména na čl. 10 odst. 4 uvedené směrnice,

s ohledem na směrnici Rady 2005/94/ES ze dne 20. prosince 2005 o opatřeních Společenství pro tlumení influenzy ptáků a o zrušení směrnice 92/40/EHS [2], a zejména na čl. 4 odst. 2 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Influenza ptáků je infekční virová nákaza ptáků, včetně drůbeže. Infekci viry influenzy ptáků u domácí drůbeže způsobují dvě hlavní formy uvedené nákazy, které se rozlišují podle virulence. Nízkopatogenní forma obecně způsobuje pouze lehké symptomy, zatímco vysoce patogenní forma má za následek velmi vysokou úmrtnost u většiny druhů drůbeže. Uvedená nákaza může mít vážný dopad na ziskovost drůbežářství.

(2) Směrnice 2005/94/ES stanoví opatření týkající se tlumení ohniska vysoce patogenní influenzy ptáků (HPAI) a nízkopatogenní influenzy ptáků u drůbeže a jiného ptactva chovaného v zajetí způsobené viry influenzy ptáků podtypu H5 a H7 (LPAI), jak je určeno v uvedené směrnici. Směrnice 2005/94/ES také stanoví některá preventivní opatření týkající se dozoru a včasného odhalení virů influenzy ptáků.

(3) Směrnice 2005/94/ES stanoví, že členské státy mají zavést povinné programy dozoru. Tyto programy dozoru jsou zaměřeny na zjišťování výskytu virů LPAI u drůbeže, zejména u druhů vodních ptáků, než dojde k rozšíření virů v populaci drůbeže, aby bylo možné učinit opatření k tlumení nákazy s cílem zabránit možnému zmutování na virus HPAI s případnými ničivými následky.

(4) Směrnice 2005/94/ES také stanoví programy dozoru, které musí být uskutečňovány u volně žijících ptáků, aby přispěly k poznatkům o hrozbách představovaných volně žijícími ptáky, pokud jde o jakýkoli virus influenzy ptačího původu u ptáků, a to na základě pravidelně aktualizovaného posouzení rizik.

(5) Rozhodnutí Komise 2007/268/ES ze dne 13. dubna 2007 o provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže a volně žijících ptáků v členských státech a o změně rozhodnutí 2004/450/ES [3] bylo přijato za účelem stanovení pokynů pro provádění těchto programů dozoru.

(6) Zkušenosti získané v členských státech při provádění programů dozoru a pokrok ve vědeckých poznatcích a závěrech výzkumu od přijetí uvedeného rozhodnutí ukazují, že některé druhy drůbeže a kategorie produkce drůbeže jsou vystaveny zvýšenému riziku nákazy viry influenzy ptáků než jiné, také s přihlédnutím k poloze hospodářství a jiným rizikovým faktorům.

(7) Nebezpečí zavlečení viru HPAI podtypu H5N1 z jihovýchodní Asie do Evropy jeho šířením směrem na západ během roku 2005 urychlilo přijetí dodatečných opatření pro připravenost a včasné odhalení tohoto typu viru u drůbeže a volně žijících ptáků.

(8) Rozhodnutí Komise 2005/731/ES ze dne 17. října 2005, kterým se stanoví dodatečné požadavky pro dozor nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků [4] požaduje, aby členské státy zajistily oznámení příslušným orgánům o abnormálním úhynu nebo významných ohniscích nákazy vyskytujících se u volně žijících ptáků a zejména u volně žijících vodních ptáků. Musí se také provádět odběr vzorků a laboratorní testy na zjištění viru influenzy ptáků.

[1] Úř. věst. L 224, 18.8.1990, s. 29.
[2] Úř. věst. L 10, 14.1.2006, s. 16.
[3] Úř. věst. L 115, 3.5.2007, s. 3.
[4] Úř. věst. L 274, 20.10.2005, s. 93.

(9) Požadavky stanovené v rozhodnutí 2005/731/ES je vhodné začlenit do tohoto rozhodnutí.

(10) V období od roku 2006 do roku 2009 byly odebrány vzorky od více než 350 000 volně žijících ptáků a testovány na influenzu ptáků. Dozor se v členských státech prováděl průměrně ze 75 % odběrem vzorků z živých ptáků a z 25 % odběrem vzorků z nemocných a uhynulých ptáků.

(11) V průběhu tohoto čtyřletého období bylo více než 1 000 ptáků, kteří byli nalezeni mrtví nebo nemocní, pozitivně testováno na HPAI podtypu H5N1, zatímco zdravých živých ptáků, z nichž byly odebrány vzorky, bylo pozitivně testováno na tento virus pouze pět. Podtypy LPAI byly téměř výlučně izolovány ze vzorků odebraných z živých ptáků.

(12) Závěry vyvozené ve výroční zprávě o dozoru nad influenzou ptáků ([1]) v Unii, kterou zpracovala referenční laboratoř EU (EURL) pro influenzu ptáků, vědecká stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ([2]) ([3]) ([4]) a práce nedávno zřízené Pracovní skupiny pro dozor nad nákazami zvířat (TFADS) zdůraznily, že by se měly zavést některé změny v současné strategii dozoru u drůbeže a volně žijících ptáků, aby byl dále podpořen přístup založený na míře rizika, který se považuje za nejvhodnější strategii dozoru pro účely informování příslušných orgánů v zájmu prevence nákazy a pro kontrolní účely s cílem chránit drůbež a jiná hospodářství chovající ptactvo v zajetí.

(13) Dozor založený na míře rizika by měl doplňovat systémy včasného odhalení infekce influenzy ptáků u drůbeže, jako jsou systémy již stanovené v článku 2 rozhodnutí Komise 2005/734 ze dne 19. října 2005, kterým se stanoví opatření biologické bezpečnosti, jež mají snížit riziko přenosu vysoce patogenní influenzy ptáků způsobované virem influenzy typu A podtypu H5N1 z volně žijících ptáků na drůbež a jiné ptáky chované v zajetí, a kterým se stanoví systém včasného odhalení v mimořádně ohrožených oblastech ([5]), a v bodě 2 kapitoly II přílohy rozhodnutí Komise 2006/437/ES ze dne 4. srpna 2006, kterým se schvaluje Diagnostická příručka pro influenzu ptáků podle směrnice Rady 2005/94/ES ([6]).

(14) Pokyny pro dozor nad influenzou ptáků u drůbeže a volně žijících ptáků stanovené v rozhodnutí 2007/268/ES by proto měly být přehodnoceny s ohledem na získané zkušenosti a vědecké poznatky a nahrazeny pokyny stanovenými v tomto rozhodnutí.

(15) V zájmu soudržnosti právních předpisů Unie by se měl odběr vzorků a laboratorní testování uskutečňovat v souladu s postupy stanovenými v rozhodnutí 2006/437/ES, není-li stanoveno jinak.

(16) Při provádění programů dozoru u volně žijících ptáků je v zájmu soudržnosti právních předpisů Unie třeba plnou pozornost věnovat požadavkům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků ([7]), zejména pokud jde o plánování dozoru a postupy odběru vzorků popsané v oddílech 2 a 3 části 1 přílohy II tohoto rozhodnutí.

(17) Rozhodnutí 2005/731/ES a 2007/268/ES se zrušují.

(18) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Členské státy učiní nezbytná opatření, aby příslušné orgány zajistily, že je organizace pro sledování a kroužkování volně žijících ptáků a myslivecké a jiné příslušné organizace budou neprodleně informovat o každém abnormálním úhynu nebo o významných ohniscích nákazy vyskytujících se u volně žijících ptáků a zejména u volně žijících vodních ptáků.

Článek 2

1. Členské státy zajistí, aby příslušný orgán okamžitě poté, co obdrží oznámení podle článku 1, a není-li určena jiná jasná příčina nákazy než influenza ptáků, zabezpečil:

a) odebrání vhodných vzorků od uhynulých ptáků a, je-li to možné, i od ostatních ptáků, kteří přišli s uhynulými ptáky do styku;

b) aby tyto vzorky byly podrobeny laboratorním testům na zjištění viru influenzy ptáků.

2. Odběr vzorků a postupy testování se provádějí v souladu s kapitolami II až VIII Diagnostické příručky pro influenzu ptáků schválené rozhodnutím 2006/437/ES.

([1]) Internetová stránka Evropské komise: http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/controlmeasures/avian/eu_resp_surveillance_en.htm

([2]) *The EFSA Journal* (2005) 266, 1–21; Scientific Opinion on Animal health and welfare aspects of Avian Influenza (Vědecké stanovisko k veterinárním hlediskům a k hlediskům dobrých životních podmínek zvířat v případě influenzy ptáků).

([3]) *The EFSA Journal* (2008) 715, 1–161, Scientific Opinion on Animal health and welfare aspects of Avian Influenza and the risks of its introduction into the EU poultry holdings (Vědecké stanovisko k veterinárním hlediskům a k hlediskům dobrých životních podmínek zvířat v případě influenzy ptáků a k rizikům jejího zavlečení do hospodářství s chovem drůbeže v EU).

([4]) *The EFSA Journal* (2006) 357, 1–46, Opinion on Migratory birds and their possible role in the spread of highly pathogenic Avian Influenza (Vědecké stanovisko „Stěhovaví ptáci a jejich možná role v šíření vysoce patogenní influenzy ptáků“).

([5]) Úř. věst. L 274, 20.10.2005, s. 105.

([6]) Úř. věst. L 237, 31.8.2006, s. 1.

([7]) Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7.

3. Členské státy musí Komisi neprodleně informovat v případě, že laboratorní testy uvedené v bodě 1 písm. b) vykazují pozitivní výsledky pro virus vysoce patogenní influenzy ptáků (HPAI).

Článek 3

V programech dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže a volně žijících ptáků, které mají provádět členské státy v souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice 2005/94/ES, se musí dodržovat pokyny uvedené v přílohách I a II tohoto rozhodnutí.

Článek 4

Aniž jsou dotčeny požadavky stanovené v právních předpisech Unie, příslušný orgán zajistí, aby všechny pozitivní a negativní výsledky jak sérologických, tak i virologických šetření influenzy ptáků, získané u drůbeže a volně žijících ptáků na základě programů dozoru, byly každých šest měsíců oznámeny Komisi. Oznámení se prostřednictvím on-line systému Komise předkládají každý rok do 31. července za předcházejících šest měsíců (od 1. ledna do 30. června) a do 31. ledna za předcházejících šest měsíců (od 1. července do 31. prosince).

Článek 5

Rozhodnutí 2005/731/ES a 2007/268/ES se zrušují.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 25. června 2010.

Za Komisi
John DALLI
člen Komise

PŘÍLOHA I

Pokyny pro provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže

1. **Cíle programů dozoru**

Cílem programů dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže je informovat příslušný orgán o výskytu viru influenzy ptáků za účelem tlumení nákazy v souladu se směrnicí 2005/94/ES jejím celoročním odhalováním za pomoci aktivního dozoru nad:

a) nízkopatogenní influenzou ptáků (LPAI) podtypů H5 a H7 u hrabavých ptáků (a to kuřat, krocanů, perliček, bažantů, koroptví a křepelek) a u ptáků nadřádu běžci, čímž se doplní jiné existující systémy včasného odhalení;

b) nízkopatogenní influenzou ptáků (LPAI) podtypu H5 a H7 a vysoce patogenní influenzou ptáků (HPAI) u domácích vodních ptáků (a to kachen, hus a divokých kachen pro získání zvěře na zazvěření).

2. **Plánování dozoru**

Odběr vzorků a sérologické testy v hospodářstvích s chovem drůbeže se provádějí s cílem odhalit výskyt protilátek influenzy ptáků ve smyslu směrnice 2005/94/ES.

Tento aktivní dozor doplňuje systémy včasného odhalení už zavedené v členských státech podle ustanovení rozhodnutí 2005/734/ES a kapitoly II Diagnostické příručky pro influenzu ptáků schválené rozhodnutím Komise 2006/437/ES (dále jen „diagnostická příručka“); zejména ty, které se používají v hospodářstvích s chovem drůbeže, u nichž se má za to, že jsou vystavena vyššímu riziku zavlečení influenzy ptáků.

Pro nákazy zvířat existují dvě mezinárodně uznávané metody dozoru: a) dozor založený na míře rizika a b) dozor založený na odběru reprezentativních vzorků.

2.1 *Dozor založený na míře rizika (RBS)*

Dozor založený na míře rizika (RBS) je preferovaná metoda pro provádění cíleného a z hlediska zdrojů účinného dozoru nad influenzou ptáků.

Členské státy, které zvolí tuto metodu, musí určit příslušné rizikové cesty pro nákazu hejna drůbeže a rámec odběru vzorků pro hospodářství s chovem drůbeže, u nichž se zjistilo, že jsou vystavena vyššímu riziku nákazy influenzou ptáků.

Kritéria a rizikové faktory uvedené v oddíle 4.1 nejsou vyčerpávající, ale naznačují, jak zaměřit odběr vzorků a testování druhů drůbeže a kategorií produkce drůbeže v různých chovných systémech. V závislosti na veterinární situaci v jednotlivých členských státech je nutné posuzovat je rozdílně.

2.2 *Dozor založený na odběru reprezentativních vzorků*

Nemůže-li členský stát uskutečnit posouzení rizikových cest pro nákazu hejn drůbeže na svém území na základě dostatečných důkazů, musí provádět dozor založený na systému odběru reprezentativních vzorků. Počet hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky, musí být v souladu s počtem v tabulkách 1 a 2 v závislosti na druzích drůbeže.

Odběr vzorků pro sérologické testy influenzy ptáků je třeba rozložit po celém území členského státu tak, aby vzorky bylo možné považovat za reprezentativní pro celý členský stát.

3. **Cílové populace**

Do programu dozoru se začlení odběr vzorků těchto druhů drůbeže a kategorií produkce drůbeže:

a) nosnice;

b) volně chované nosnice;

c) plemenná kuřata;

d) plemenné krůty;

e) plemenné kachny;

f) plemenné husy;

g) výkrm krůt;

h) výkrm kachen;

i) výkrm hus;

j) pernatá zvěř z farmového chovu (hrabavá) se zaměřením na dospělé ptáky, jako je plemenná drůbež;

k) pernatá zvěř z farmového chovu (vodní);

l) ptáci nadřádu běžci.

Za následujících výjimečných okolností však lze zahrnout také tyto kategorie drůbeže:

m) brojlery, ale pouze: i) pokud se ve značných počtech chovají ve volném výběhu a ii) pokud se u nich má za to, že představují vysoké riziko nákazy influenzou ptáků;

n) drobnochovy: obecně hrají malou roli ve výskytu a šíření viru a odběr vzorků z nich je náročný na zdroje; v některých členských státech však mohou drobnochovy představovat vysoké riziko influenzy ptáků, neboť se vyskytují ve značných počtech; a také z důvodu jejich blízkosti ke komerčním hospodářstvím s chovem drůbeže, zapojení do místního/regionálního obchodu a dalších kritérií a rizikových faktorů uvedených v oddíle 4.1, zejména pokud jde o složení druhů.

Avšak v případě, že je předloženo logické odůvodnění úrovně rizika pro kategorii produkce drůbeže (jako plemenná kuřata chovaná za podmínek vysoké biologické bezpečnosti), lze je z odběru vzorků vypustit.

4. **Metoda dozoru založeného na míře rizika**

Výběr dozoru založeného na míře rizika musí být stanoven na základě posouzení na úrovni členského státu, který musí zvážit nejméně tato kritéria a rizikové faktory:

4.1 *Kritéria a rizikové faktory*

4.1.1 Kritéria a rizikové faktory pro zavlečení viru do hospodářství s chovem drůbeže z důvodu přímého nebo nepřímého styku s volně žijícími ptáky, zejména těmi patřícími mezi „cílovými druhy"

a) Poloha hospodářství s chovem drůbeže v blízkosti mokrých oblastí, rybníků, bažin, jezer, řek nebo mořských břehů, kde se mohou shromažďovat stěhovaví volně žijící vodní ptáci.

b) Poloha hospodářství s chovem drůbeže v oblastech s vysokou hustotou stěhovavých volně žijících ptáků, zejména těch, kteří se považují za „cílové druhy" pro odhalování H5N1 HPAI a jsou uvedení v části 2 přílohy II.

c) Poloha hospodářství s chovem drůbeže v blízkosti míst využívaných k odpočinku a rozmnožování stěhovavých volně žijících vodních ptáků, zejména když jsou tyto oblasti prostřednictvím přesunů stěhovavých ptáků napojeny na místa, o nichž je známo, že se na nich u volně žijících ptáků nebo u drůbeže vyskytuje H5N1 HPAI.

d) Hospodářství s chovem drůbeže ve volném výběhu nebo hospodářství, kde se drůbež nebo jiní ptáci chovají v zajetí pod širým nebem v jakémkoli areálu, kde nelze dostatečně zamezit styku s volně žijícími ptáky.

e) Nízká úroveň biologické bezpečnosti v hospodářstvích s chovem drůbeže, včetně metod uskladnění krmiva a používání povrchové vody.

4.1.2 Kritéria a rizikové faktory šíření viru v rámci hospodářství s chovem drůbeže a mezi hospodářstvími s chovem drůbeže a také důsledky (dopad) šíření influenzy ptáků z drůbeže na drůbež a mezi hospodářstvími s chovem drůbeže

a) Přítomnost více než jednoho druhu drůbeže v tomtéž hospodářství s chovem drůbeže, zejména přítomnost kachen a hus domácích spolu s ostatními druhy drůbeže.

b) Typ produkce drůbeže a druhy drůbeže v hospodářství, u nichž údaje z provádění dozoru ukázaly zvýšenou míru odhalování nákazy influenzou ptáků v členském státě, jako jsou hospodářství chovající kachny a drůbež určené pro získání zvěře na zazvěření (zejména chovající divoké kachny).

c) Umístění hospodářství s chovem drůbeže v oblastech s vysokou hustotou hospodářství s chovem drůbeže.

d) Struktura obchodu včetně dovozů a s tím související intenzita jak přímých, tak i nepřímých přesunů drůbeže a jiné faktory, včetně vozidel, zařízení a osob.

e) Přítomnost kategorií dlouho žijící drůbeže a rozmanitých věkových skupin drůbeže v hospodářství (například nosnic).

4.2 *Zaměření na ohrožené populace*

Úroveň zaměření musí odrážet počet a místní zvažování rizikových faktorů vyskytujících se v hospodářství s chovem drůbeže.

Příslušný orgán může zvážit ostatní rizikové faktory při vytváření plánu dozoru, které musí být v programu dozoru náležitě uvedeny a zdůvodněny.

4.3 *Zaměření na hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky*

Tabulky 1 a 2 lze použít jako základ s cílem určit počet hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky od každé rizikové populace.

5. **Metoda odběru reprezentativních vzorků**

V případě, že se provádí odběr reprezentativních vzorků uvedených v oddíle 2.2, se počet hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky, vypočítává na základě čísel uvedených v tabulkách 1 a 2 podle druhů drůbeže nacházející se v hospodářství s chovem drůbeže.

5.1 *Počet hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky pro sérologické testy influenzy ptáků*

5.1.1 Počet hospodářství s chovem drůbeže (kromě hospodářství s chovem kachen, hus a divokých kachen), v nichž je třeba odebrat vzorky

Pro každou kategorii drůbeže, kromě kachen, hus a divokých kachen, musí být počet hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky, stanoven tak, aby byla zaručena identifikace alespoň jednoho infikovaného hospodářství při míře výskytu infikovaných hospodářství nejméně 5 % a intervalu spolehlivosti 95 %.

Odběr vzorků se provádí podle tabulky 1:

Tabulka 1

Počet hospodářství s chovem drůbeže (kromě hospodářství s chovem kachen, hus a divokých kachen), v nichž je třeba odebrat vzorky od každé kategorie produkce drůbeže

Počet hospodářství na každou kategorii produkce drůbeže v členském státě	Počet hospodářství s chovem drůbeže, v nichž je třeba odebrat vzorky
Nejvýše 34	Všechna
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

5.1.2 Počet hospodářství chovajících kachny, husy a divoké kachny, v nichž je třeba odebrat vzorky [1]

Počet hospodářství chovajících kachny, husy a divoké kachny, v nichž je třeba odebrat vzorky, musí být stanoven tak, aby byla zaručena identifikace alespoň jednoho infikovaného hospodářství při míře výskytu infikovaných hospodářství nejméně 5 % a intervalu spolehlivosti 99 %.

[1] Vyšší úroveň spolehlivosti při zjišťování pozitivních hospodářství chovajících kachny a husy se používá na základě prokazatelně nižší pravděpodobnosti, že pasivním dozorem nebo systémy včasného odhalení budou zjištěna nakažená hospodářství chovající kachny a husy, než je tomu u hospodářství chovajících hrabavou drůbež.

Odběr vzorků se provádí podle tabulky 2:

Tabulka 2

Počet hospodářství chovajících kachny, husy a divoké kachny, v nichž je třeba odebrat vzorky

Počet hospodářství chovajících kachny, husy a divoké kachny v členském státě	Počet hospodářství chovajících kachny, husy a divoké kachny, v nichž je třeba odebrat vzorky
Nejvýše 46	Všechna
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

5.2 *Počet drůbeže (ptáků), od nichž je třeba odebrat vzorky v hospodářstvích s chovem drůbeže*

Čísla uvedená v bodech 5.2.1 a 5.2.2 se vztahují na hospodářství s chovem drůbeže, v nichž se odebírají vzorky jak na základě dozoru založeného na míře rizika, tak i na základě odběru reprezentativních vzorků.

5.2.1 Počet ptáků (kromě kachen, hus a divokých kachen), z nichž je třeba odebrat vzorky v hospodářství s chovem drůbeže

Počet ptáků, z nichž se odebírají vzorky v hospodářství s chovem drůbeže, musí být stanoven tak, aby se zajistila 95% pravděpodobnost identifikace nejméně jednoho ptáka séropozitivního na influenzu ptáků, je-li míra výskytu séropozitivních ptáků ≥ 30 %.

Krevní vzorky na sérologické vyšetření se odebírají ode všech kategorií produkce drůbeže a druhů drůbeže, a to nejméně od pěti až deseti ptáků (s výjimkou kachen, hus a divokých kachen) z každého hospodářství s chovem drůbeže a z různých kurníků, pokud je v hospodářství více než jeden.

Je-li kurníků více, musí se vzorky odebrat nejméně od pěti ptáků z každého kurníku.

5.2.2 Počet kachen, hus a divokých kachen, z nichž je třeba odebrat vzorky v hospodářství

Počet kachen, hus a divokých kachen, z nichž se odebírají vzorky v hospodářství s chovem drůbeže, musí být stanoven tak, aby se zajistila 95% pravděpodobnost identifikace nejméně jednoho ptáka séropozitivního na influenzu ptáků, je-li míra výskytu séropozitivních ptáků ≥ 30 %.

Z každého vybraného hospodářství s chovem drůbeže se pro účely sérologických testů odebere dvacet krevních vzorků ([1]).

6. **Postupy odběru vzorků pro účely sérologických testů**

Doba odběru vzorků v hospodářství s chovem drůbeže se u každé kategorie produkce drůbeže shoduje se sezónní produkcí a vzorky lze odebírat také na jatkách. Postup odběru vzorků nesmí bránit přístupu zaměřenému na riziko podle kritérií a rizikových faktorů uvedených v oddíle 4.1.

Aby se optimalizovala efektivnost a také zamezilo zbytečnému vstupu osob do hospodářství s chovem drůbeže, odběr vzorků se vždy, když je to možné, spojí s odběrem vzorků pro jiné účely, například v rámci tlumení salmonel a mykoplasmat. Tímto spojením se však nesmí slevit z požadavků na dozor založený na míře rizika.

7. **Odběr vzorků pro virologické testy**

Odběr vzorků pro virologické testy na influenzu ptáků nesmí být použit jako alternativa sérologických testů a musí se provádět výlučně v rámci šetření za účelem následného sledování pozitivních výsledků sérologických testů na influenzu ptáků.

([1]) Zvýšení velikosti vzorku ve srovnání s bodem 5.2.1 je nutné z důvodu nižší citlivosti diagnostického testu při použití u vodních ptáků.

8. **Četnost a doba testování**

Odběr vzorků v hospodářstvích s chovem drůbeže se provádí každý rok. Členské státy se však mohou na základě posouzení rizika rozhodnout, že budou odběr vzorků a testování provádět častěji. V programu dozoru musí být tento postup podrobně zdůvodněn.

Odběr vzorků se uskutečňuje v souladu se schváleným programem dozoru od 1. ledna do 31. prosince roku provádění tohoto programu.

9. **Laboratorní testování**

Testování vzorků provádějí národní referenční laboratoře pro influenzu ptáků v členských státech nebo jiné laboratoře schválené příslušnými orgány a pracující pod dohledem národní referenční laboratoře.

Laboratorní testy se provádějí v souladu s diagnostickou příručkou, v níž se stanoví postupy pro potvrzení a diferenciální diagnostiku influenzy ptáků.

Pokud však členský stát chce použít laboratorní testy, které nejsou stanoveny v diagnostické příručce ani uvedeny v Příručce diagnostických testů a očkovacích látek pro suchozemská zvířata Světové organizace pro zdraví zvířat (OIE), referenční laboratoř Evropské unie musí tyto testy před jejich použitím nejdřív uznat za vhodné pro tento účel na základě validovaných údajů.

Všechny pozitivní sérologické nálezy musí potvrdit národní referenční laboratoř na základě hemaglutinačně inhibičního testu se stanovenými kmeny dodanými referenční laboratoří Evropské unie:

a) pro podtyp H5:

   i) zahajovací test s kmenem teal/England/7894/06 (H5N3),

   ii) test všech pozitivních výsledků s kmenem chicken/Scotland/59 (H5N1) pro vyloučení protilátek N3 se zkříženou reakcí;

b) pro podtyp H7:

   i) zahajovací test s kmenem turkey/England/647/77 (H7N7),

   ii) test všech pozitivních výsledků s kmenem African starling/983/79 (H7N1) pro vyloučení protilátek N7 se zkříženou reakcí.

Na všechny pozitivní sérologické nálezy musí v hospodářství s chovem drůbeže navazovat epizootologická šetření a další odběr vzorků pro testování za pomoci virologických metod, aby se stanovilo, zda se v hospodářství s chovem drůbeže vyskytuje aktivní nákaza virem influenzy ptáků. Závěry všech těchto šetření se oznamují Komisi.

Všechny izoláty viru influenzy ptáků se předloží referenční laboratoři Evropské unie v souladu s právními předpisy Unie a funkcemi a povinnostmi národních referenčních laboratoří stanovenými v příloze VIII směrnice 2005/94/ES, pokud nebyla přiznána odchylka podle bodu 4 písm. d) kapitoly V diagnostické příručky. Viry podtypů H5/H7 se neprodleně zasílají referenční laboratoři Evropské unie a provádí se u nich běžné charakterizační testy (sekvencování nukleotidů/IVPI) podle diagnostické příručky.

Použijí se zvláštní protokoly, které poskytne referenční laboratoř Evropské unie pro předávání vzorků a diagnostického materiálu. Příslušné orgány zajistí důkladnou výměnu informací mezi referenční laboratoří Evropské unie a národní referenční laboratoří.

PŘÍLOHA II

ČÁST 1

Pokyny pro provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků

1. **Cíle dozoru**

Cílem programu dozoru nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků je včasné odhalení HPAI podtypu H5N1 u volně žijících ptáků, aby se ochránila drůbež v hospodářství s chovem drůbeže a zabezpečily veterinární aspekty veřejného zdraví.

2. **Plánování dozoru**

a) Dozor založený na míře rizika se provádí jako systém „pasivního“ dozoru laboratorním šetřením umírajících volně žijících ptáků nebo nalezených uhynulých ptáků a zaměřuje se výslovně na druhy vodních ptáků.

b) Zaměřuje se především na „cílové druhy“, což jsou volně žijící ptáci a zejména stěhovaví vodní ptáci, u nichž se ukázalo, že jsou vystaveni vysokému riziku nákazy a přenosu viru H5N1 HPAI.

c) Zaměřuje se na oblasti blízko moře, jezer a vodních cest, kde byli nalezeni uhynulí ptáci; zejména když se tyto oblasti nacházejí v bezprostřední blízkosti hospodářství s chovem drůbeže, hlavně v oblastech, kde je vysoká hustota hospodářství s chovem drůbeže.

d) Při přípravě programu dozoru, pomoci při identifikaci druhů a optimalizaci odběru vzorků přizpůsobených vnitrostátní situaci musí být zajištěna úzká spolupráce s epizootology, ornitology a příslušným orgánem ochrany přírody.

e) Vyžaduje-li si to epizootologická situace viru H5N1 HPAI, činnosti dozoru se posílí zvýšením informovanosti a aktivním vyhledáváním a sledováním uhynulých nebo umírajících volně žijících ptáků, zejména těch, kteří patří mezi cílové druhy. Podnět k tomu by mohlo dát odhalení viru H5N1 HPAI u drůbeže a/nebo u volně žijících ptáků v sousedních členských státech a ve třetích zemích nebo v zemích, které jsou přesunem stěhovavých volně žijících ptáků, zejména těch, kteří patří mezi cílové druhy, spojeny s dotčeným členským státem. V tomto případě je nutné brát ohled na specifické tažné modely a druhy volně žijících ptáků, které se mohou v různých členských státech lišit.

3. **Postupy odběru vzorků**

a) Postupy odběru vzorků jsou prováděny v souladu s diagnostickou příručkou.

b) Pro účely molekulární detekce (PCR) a/nebo izolace viru se odeberou kloakální a tracheální/orofaryngeální výtěry a/nebo tkáně z nalezených uhynulých nebo umírajících volně žijících ptáků.

c) Zvláštní pozornost je třeba věnovat skladování a přepravě vzorků v souladu s body 5 a 6 kapitoly IV diagnostické příručky. Všechny izoláty viru influenzy ptáků u volně žijících ptáků se předkládají referenční laboratoři Evropské unie, pokud není přiznána odchylka podle bodu 4 písm. d) kapitoly V diagnostické příručky. Viry podtypů H5/H7 se neprodleně zasílají referenční laboratoři Evropské unie a provádějí se u nich běžné charakterizační testy (sekvencování nukleotidů/IVPI) podle diagnostické příručky.

d) Vzorky se nesmějí odebírat po 31. prosinci toho roku, kdy se provádí program dozoru.

4. **Laboratorní testování**

Laboratorní testy jsou prováděny v souladu s diagnostickou příručkou.

Testování vzorků provádí národní referenční laboratoř v členských státech nebo jiné laboratoře schválené příslušnými orgány a pracující pod dohledem národní referenční laboratoře.

Pokud však členský stát chce použít laboratorní testy, které nejsou stanoveny v diagnostické příručce ani uvedeny v Příručce diagnostických testů a očkovacích látek pro suchozemská zvířata Světové organizace pro zdraví zvířat (OIE), referenční laboratoř Evropské unie musí tyto testy před jejich použitím nejdřív uznat za vhodné pro tento účel na základě validovaných údajů.

Nejpozději do dvou týdnů se provede vstupní screening pomocí PCR genu M, následovaný rychlým vyšetřením pozitivních výsledků na H5. V případě pozitivního nálezu H5 se co nejdříve provede analýza v restrikčním místě, aby se stanovilo, je-li důvodem vysoce patogenní influenza ptáků (HPAI) nebo nízkopatogenní influenza ptáků (LPAI). Je-li potvrzena vysoce patogenní influenza ptáků H5, musí být rychle provedena další analýza, aby se stanovil typ N, přestože to může pouze poskytnout důkazy pro vyloučení N1.

5. **Průběžné sledování**

— Pokud se potvrdí pozitivní případy HPAI H5 (N1) [1], použijí se opatření pro tlumení nákazy stanovená v rozhodnutí Komise 2006/563/ES o některých ochranných opatřeních týkajících se vysoce patogenní influenzy ptáků podtypu H5N1 u volně žijícího ptactva ve Společenství a o zrušení rozhodnutí 2006/115/ES [2].

— Jako součást epizootologických šetření je důležité identifikovat oblasti spojené s těmito případy za účelem případné prognózy dalšího pronikání viru influenzy ptáků zejména v oblastech důležitých pro produkci drůbeže, jako jsou oblasti s vysokou hustotou hospodářství s chovem drůbeže.

ČÁST 2

Seznam druhů volně žijících ptáků, na které je třeba zaměřit odběr vzorků a testování na influenzu ptáků – „cílové druhy“

Č.	Vědecký název	Obecný název
1.	*Accipiter gentilis*	Jestřáb lesní
2.	*Accipiter nisus*	Krahujec obecný
3.	*Anas acuta*	Ostralka štíhlá
4.	*Anas clypeata*	Lžičák pestrý
5.	*Anas crecca*	Čírka obecná
6.	*Anas penelope*	Hvízdák eurasijský
7.	*Anas platyrhynchos*	Kachna divoká
8.	*Anas querquedula*	Čírka modrá
9.	*Anas strepera*	Kopřivka obecná
10.	*Anser albifrons albifrons*	Husa běločelá (evropská)
11.	*Anser anser*	Husa velká
12.	*Anser brachyrhynchus*	Husa krátkozobá
13.	*Anser erythropus*	Husa malá
14.	*Anser fabalis*	Husa polní
15.	*Ardea cinerea*	Volavka popelavá
16.	*Aythya ferina*	Polák velký
17.	*Aythya fuligula*	Polák chocholačka
18.	*Branta bernicla*	Berneška tmavá
19.	*Branta canadensis*	Berneška velká
20.	*Branta leucopsis*	Berneška bělolící
21.	*Branta ruficollis*	Berneška rudokrká
22.	*Bubo bubo*	Výr velký
23.	*Buteo buteo*	Káně lesní
24.	*Buteo lagopus*	Káně rousná
25.	*Cairina moschata*	Pižmovka velká
26.	*Ciconia ciconia*	Čáp bílý
27.	*Circus aeruginosus*	Moták pochop

[1] Opatření pro tlumení nákazy je třeba učinit na základě potvrzení H5 HPAI a podezření na N1.
[2] Úř. věst. L 222, 15.8.2006, s. 11.

Č.	Vědecký název	Obecný název
28.	*Cygnus columbianus*	Labuť malá
29.	*Cygnus cygnus*	Labuť zpěvná
30.	*Cygnus olor*	Labuť velká
31.	*Falco peregrinus*	Sokol stěhovavý
32.	*Falco tinnunculus*	Poštolka obecná
33.	*Fulica atra*	Lyska černá
34.	*Larus canus*	Racek bouřní
35.	*Larus ridibundus*	Racek chechtavý
36.	*Limosa limosa*	Břehouš černoocasý
37.	*Marmaronetta angustirostris*	Čírka úzkozobá
38.	*Mergus albellus*	Morčák bílý
39.	*Milvus migrans*	Luňák hnědý
40.	*Milvus milvus*	Luňák červený
41.	*Netta rufina*	Zrzohlávka rudozobá
42.	*Phalacrocorax carbo*	Kormorán velký
43.	*Philomachus pugnax*	Jespák bojovný
44.	*Pica pica*	Straka obecná
45.	*Pluvialis apricaria*	Kulík zlatý
46.	*Podiceps cristatus*	Potápka roháč
47.	*Podiceps nigricollis*	Potápka černokrká
48.	*Porphyrio porphyrio*	Slípka modrá
49.	*Tachybaptus ruficollis*	Potápka malá
50.	*Vanellus vanellus*	Čejka chocholatá